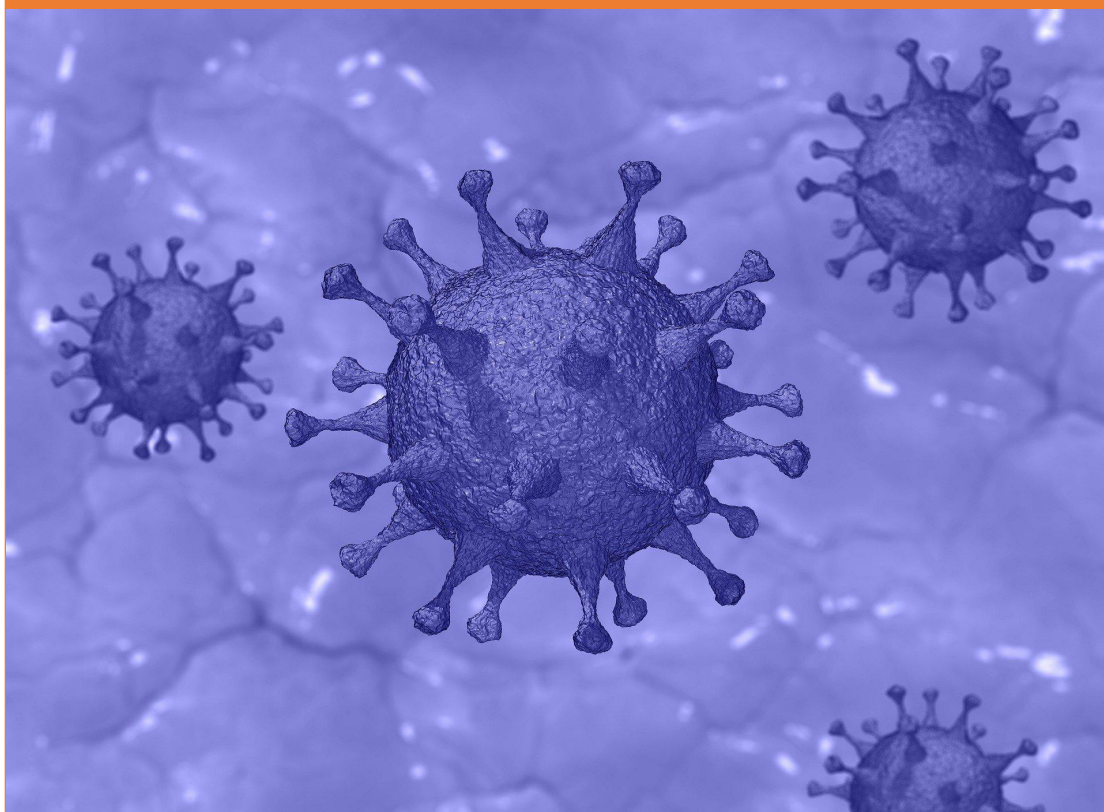

ELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT FÍSICA EN TEMPS DE COVID-19

PROPOSTA DE MESURES PER GARANTIR-LOS

 Aecom

Els drets de les persones amb discapacitat física en situació d'emergència sanitària

La crisi sanitària generada per la COVID-19, que ha tingut i està tenint una afectació a tot el món, i que ha impactat fortament en el nostre país, ha posat en evidència com davant situacions d'emergència el drets dels col·lectius més vulnerables, com és el cas de les persones amb discapacitat física, es posen en risc.

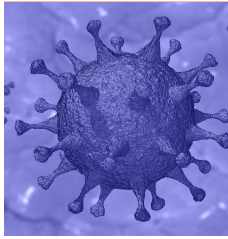
En la gestió d'aquesta pandèmia, l'exclusió sistèmica que ha acompanyat a les persones amb discapacitat física a través dels temps, ha tornat a fer-se evident. Malgrat ser un col·lectiu especialment vulnerable, i més en un escenari de crisi sanitària (donada la fragilitat de salut que sovint acompanya la discapacitat), les persones amb discapacitat hem quedat totalment invisibilitzades en la situació d'emergència que hem viscut, en no haver-se tingut en compte en cap moment les necessitats específiques que tenim i la nostra vulnerabilitat.

Aquest oblit o discriminació de les persones amb discapacitat es va fer palès des dels inicis de la crisi, en no contemplar-se, en les comunicacions oficials ni en els serveis telefònics o les aplicacions mòbils d'atenció i assessorament, mesures per fer-les accessibles, deixant així una part de la població exclosa, sense poder accedir a les orientacions bàsiques d'higiene, sanitàries i de protecció que s'estaven oferint a la població. Així com també pel fet de no haver prioritzat la provisió de materials de seguretat als serveis d'atenció a les persones amb discapacitat o en el moment de dictar les mesures del confinament de la població i l'aturada de l'activitat, que no es pensés que algunes persones amb discapacitat podien tenir dificultats per complir les mesures establertes o que podien patir algun perjudici. Com és el cas de la necessitat essencial que tenen algunes persones amb discapacitat física de tractaments i recursos de rehabilitació per a la seva autonomia (que van quedar aturats), o la dificultat d'algunes persones, que pateixen a més algun trastorn mental, per romandre tancades a casa sense sortir, o el fet que no s'hagin previst durant el confinament mesures de suport a l'educació per als estudiants (infants o adults) amb discapacitat, per citar-ne algunes.

Però la situació més greu en aquesta pandèmia, i que més ha preocupat, i segueix preocupant, el col·lectiu, ha estat el qüestionament al dret a la vida (un dret humà que és indiscutible), quan en els pitjors moments de la pandèmia i, davant la saturació dels sistema sanitari, es va fer públic que certs protocols mèdics contemplaven la possibilitat de no assignar recursos a certs col·lectius, en base a una premissa de vida menys útil, davant la qual la discapacitat podia arribar a ser un element descartable. Aquest fet ens va alertar a totes les entitats que defensem els drets de les persones amb discapacitat, que ràpidament vam denunciar i reclamar que es garantís una atenció sanitària equitativa i sense discriminacions.

Per tot això, per com hem vist vulnerats els drets de les persones amb discapacitat física durant la gestió de la pandèmia de la COVID-19, com a màxima representant a Catalunya de les entitats i de les persones amb discapacitat física i les seves famílies, ECOM ens veiem amb el deure de traslladar als poders públics un seguit de mesures per tal que, en el procés de desescalada i de tornada a la normalitat en què ens trobem, així com en el procés de reconstrucció social i econòmica que s'ha engegat un cop controlada la crisi sanitària, es tinguin en compte les necessitats específiques que tenim les persones amb discapacitat física, i la nostra major vulnerabilitat, i s'asseguri la garantia dels nostres drets en igualtat d'oportunitats amb la resta de la població. Així mateix, davant la previsió d'un possible rebrot de la COVID-19 cap a la tardor, també hem considerat imprescindible incloure un conjunt de recomanacions a seguir perquè no es tornin a repetir els problemes i les errades que -per manca de previsió i per la urgència que la virulència de la crisi obligava a actuar, però potser també per desconeixement- es van cometre.

Com sempre, ens posem a disposició dels poders públics per poder treballar conjuntament per garantir el benestar i la qualitat de vida de les persones amb discapacitat física del nostre país en els nous temps en què ens trobem. La participació és un valor que sempre aporta eficàcia i que a l'hora de gestionar els impactes d'una crisi pren més sentit que mai!

MESURES PER A LA GARANTIA DELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT FÍSICA EN LA DESESCALADA

1

Garantir la participació de les persones amb discapacitat física, i de les entitats que treballen en aquest àmbit, en el disseny de la desescalada per assegurar que les necessitats de les persones amb discapacitat física i les seves famílies es tenen presents i hi són incloses adequadament.

2

Reprendre els serveis de rehabilitació, especialment la fisioteràpia, que s'han suspès en l'estat d'alarma, tenint en compte que aquests tractaments són essencials per moltes persones amb discapacitat física.

3

Reactivar urgentment les valoracions del reconeixement de discapacitat per evitar que s'incrementi encara més la llista d'espera que ja existia abans de la pandèmia.

4

Flexibilitzar l'assistència personal i l'atenció domiciliària per adaptar-la a les situacions personals originades per la COVID-19.

5

Garantir el material de protecció i les mesures de seguretat amb un cost simbòlic, tenint en compte el greuge econòmic comparatiu que comporta la discapacitat.

6

Assegurar que es compleix amb tota la normativa d'accessibilitat en totes les fases de la desescalada, així com garantir el dret a una mobilitat segura i accessible, on gaudir dels espais públics en igualtat de condicions, sense que prevalguin els interessos econòmics als de la ciutadania.

7

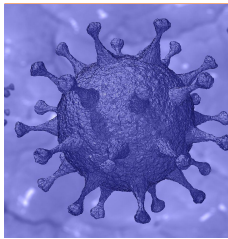
Garantir que els infants amb discapacitat física puguin gaudir dels Casals d'estiu amb les mateixes oportunitats, proveint-los de tots els suports i les mesures de seguretat necessàries.

8

Reprendre activitats d'esport i oci inclusiu, amb totes les garanties de seguretat i els suports humans i materials necessaris, atesa la incidència en el benestar físic i emocional i les dificultats per accedir-hi a les mateixes per part de les persones amb discapacitat.

9

Vetllar perquè en la desescalada dels serveis d'atenció a persones amb discapacitat física es tingui en compte les seves necessitats i la garantia dels seus drets (veure el document de [propostes pels Serveis Residencials](#) i el document de [propostes pels Serveis d'Atenció diürna](#)).

MESURES PER A LA GARANTIA DELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT FÍSICA EN LA CONSTRUCCIÓ SOCIAL I ECONÒMICA

1

Garantir la participació de les persones amb discapacitat física, i de les entitats que les representen, en les polítiques i estratègies de reconstrucció social i econòmica que s'impulsin després de la pandèmia, per assegurar que es té en compte la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.

2

Assegurar que en la recollida de dades sobre la seroprevalença i els efectes de la pandèmia es tenen en compte les variables de discapacitat per tal que es pugui conèixer amb exactitud quin ha estat l'impacte.

3

Impulsar l'atenció integrada social i sanitària a Catalunya, per tal que es concreti el treball que ja s'ha vingut fent sobre aquesta matèria els darrers anys, i s'implanti definitivament un model d'atenció sociosanitària, com a resposta a una necessitat que aquesta crisi sanitària ha posat de manifest.

4

Incrementar la inversió en els serveis sanitaris per corregir les esquerdes que la pandèmia ha evidenciat que existeixen en el sistema de salut i garantir el dret a rebre tots els serveis que necessitin les persones amb discapacitat física, inclosos els serveis de rehabilitació. Així com garantir un transport sanitari, suficient i de qualitat.

5

Reforçar els serveis socials per atendre les necessitats socials emergents derivades de la COVID-19 que impacten directament en la població amb discapacitat física: disminució d'ingressos econòmics, despeses d'alimentació, habitatge, subministraments...

6

Assegurar l'accés de les persones amb discapacitat física i les seves famílies, que viuen situacions de dificultats econòmiques arrel dels efectes causats per la pandèmia, a prestacions per tal de sufragar les despeses relacionades amb la seva discapacitat i evitar situacions de pobresa.

7

Augmentar la partida de la Prestació d'Atenció Social a les Persones amb Discapacitat (PUA) i adequar-la a les necessitats que ha provocat la pandèmia, incloent, per exemple, nous conceptes subvencionables en els ajuts per a l'autonomia personal i la comunicació per la discapacitat física.

8

Abonar a les famílies beneficiàries d'un servei i d'una prestació per familiar o cuidador no professional (emmarcada en la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència) la totalitat de la prestació econòmica (que es redueix al 50%) perquè puguin fer front a les despeses de caràcter extraordinari derivades del confinament. I, fer-ho amb caràcter retroactiu des de l'inici de l'estat d'alarma.

9

Promoure mesures per protegir les dones i la infància amb discapacitat física contra situacions de violència i abús, tant dins com fora de la llar, tenint en compte que durant el confinament les denúncies per maltractament han augmentat considerablement.

10

Promoure un model d'atenció comunitària centrada en la persona perquè es garanteixin les condicions necessàries per a la consecució de millores en tots els àmbits de la qualitat de vida i el benestar de la persona amb discapacitat física, partint del ple respecte a la seva dignitat i drets, als seus interessos i preferències, i a la seva participació activa.

11

Promoure l'accés a l'assistència personal, en cas que la persona així ho desitgi, i **vetllar per tal que les hores s'ajustin a les necessitats reals i situacions personals de les persones beneficiàries**, i siguin suficients per garantir el seu projecte vital.

12

Garantir la continuïtat de l'educació obligatòria i de la post obligatòria amb totes les garanties i recursos necessaris (tant humans, com materials, com tecnològics), **per assolir una veritable inclusió de l'alumnat amb necessitats educatives especials (N.E.E.)**, prioritzant que l'inici del nou curs acadèmic es faci amb la presència de l'alumnat a les aules, amb totes les garanties i mesures de seguretat.

13

Impulsar les polítiques actives d'ocupació, reforçant els programes de formació i l'acompanyament a la inserció laboral de persones amb discapacitat física per generar oportunitats d'accés al mercat laboral, després que la crisi econòmica ja ha generat pèrdua d'ocupació o està posant en risc un gran nombre de llocs de treball. Així mateix, **ampliar els supòsits d'ajuts autonòmics vinculats a la contractació de les persones amb discapacitat física a les empreses** (per exemple, acceptar jornades parcials, incloure les empreses d'economia social i solidària com a beneficiàries d'aquests ajuts...).

14

Protegir especialment els llocs de treball ocupats per persones amb discapacitat física, per evitar acomiadaments no justificats, incrementant les inspeccions de treball i les mesures de protecció necessàries.

15

Facilitar ajuts (tant econòmics com tecnològics), per tal que les persones treballadores amb algun tipus de discapacitat física puguin continuar fent teletreball amb totes les garanties i en igualtat de condicions i minimitzar així l'impacte que la bretxa digital té sobre aquest col·lectiu.

16

Mantenir i ampliar els ajuts per habitatge, aprovats durant la crisi per la COVID-19, **simplificant i facilitant els tràmits per accedir-hi**. Així com **continuar amb la suspensió dels desnonaments en aquells habitatges on visqui una persona amb discapacitat física**.

17

Garantir a totes les persones amb discapacitat física l'accés als suports i serveis de la xarxa de salut i de serveis socials que es continuïn oferint en modalitat digital. Un percentatge elevat de persones amb discapacitat física no té accés a la tecnologia per motius econòmics, socials o de formació, i és fàcil que ara estiguin quedant aïllades.

18

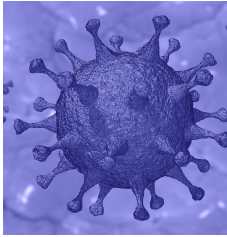
Assegurar que la realitat econòmica i la limitació dels recursos no afecten al manteniment de les mesures d'accessibilitat del transport públic (rampes d'autobusos, ascensors...).

19

Reprendre els tràmits parlamentaris, aturats per l'estat d'alarma, per aprovar legislació que pot tenir un impacte positiu en l'exercici dels drets del nostre col·lectiu com, per exemple, la Llei per a la igualtat de tracte i no discriminació.

20

Augmentar la inversió per a la xarxa de serveis socials, ja que en aquesta crisi sanitària ha quedat palesa la importància de **dignificar aquest sector** amb l'actualització de mòduls, l'increment de salaris, la dotació de recursos... (tenint en compte les propostes de La Confederació, entitat a què pertanyem).

MESURES PER A LA GARANTIA DELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT FÍSICA DAVANT UN POSSIBLE REBROT DE LA COVID-19

1

Comptar amb la participació de les persones amb discapacitat física, i de les entitats que les representen, en l'elaboració de protocols i mesures que adopti l'administració, per assegurar que les necessitats de les persones amb discapacitat física i les seves famílies es tenen presents i hi són incloses adequadament des del primer moment; i estan alineades amb la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.

2

Garantir l'atenció sanitària equitativa i sense discriminacions per motiu de discapacitat en situacions extraordinàries d'emergència pandèmica que deixi acreditats els criteris oficials, que han d'estar presidits per la protecció del dret humà a la vida sense excepcions.

3

Assegurar des del primer moment, que tots els serveis d'atenció domiciliària i d'assistència personal es continuïn oferint, sense reduir hores i amb totes les mesures de seguretat necessàries. Només en el cas de que la persona decidís voluntàriament, per raons de seguretat, no rebre aquests serveis es podria considerar no fer-los.

4

Garantir que els tractaments rehabilitadors es mantinguin en igualtat de condicions per aquelles persones amb discapacitat física als que els hi són essencials pel manteniment i control de l'evolució de la seva discapacitat, ja sigui de forma presencial, garantint totes les mesures de seguretat, o a través d'eines telemàtiques; respectant en tot moment la decisió d'aquelles persones que considerin no atendre'ls temporalment, malgrat conèixer l'impacte que pot pressuposar en la seva qualitat de vida.

5

Permetre que, en cas de necessitar suport d'una tercera persona, la persona amb discapacitat física que hagi d'estar ingressada a l'hospital pugui estar acompanyada.

6

Proveir de suficient material de protecció, tant a les persones amb discapacitat física, com als seus familiars, com als professionals que treballen directament amb elles, per tal que cap servei d'atenció directa s'hagi de suspendre o prestar en condicions d'inseguretat.

7

Identificar des dels serveis sanitaris i socials aquelles persones que pateixen una situació més complexa de salut i/o social i fer trucades de seguiment per informar-les i acompanyar-les. Això disminuiria molt l'ansietat i la desinformació que han sentit moltes persones durant l'estat d'alarma.

8

Facilitar informació específica per a les persones amb discapacitat física sobre recomanacions en matèria de salut, garantint que els serveis d'informació ciutadana disposen d'informació sobre els recursos i les necessitats específiques de les persones amb discapacitat física, i que puguin informar amb totes les garanties a qui ho necessiti.

9

Promoure que tots els materials informatius estiguin adaptats a lectura fàcil per fer-los accessibles a tota la població.

- 10** **Crear un servei d'atenció i acompanyament emocional adaptat a les necessitats de les persones amb discapacitat física, com s'ha fet per a altres col·lectius.**
- 11** **Acompanyar especialment a l'alumnat amb necessitats educatives especials (N.E.E.), tant en l'educació obligatòria com postobligatòria, en cas de que la formació s'hagi de tornar a impartir virtualment;** per garantir-los la continuïtat de l'educació en igualtat d'oportunitats, i per tractar de minimitzar les dificultats que han patit per seguir aquesta modalitat a distància durant el confinament.
- 12** **Augmentar els ajuts per fer front als pagaments dels subministraments a la llar** (tenint en compte que aquestes despeses augmenten degut al confinament), simplificant i facilitant els tràmits per accedir-hi.
- 13** **Impulsar prestacions econòmiques per permetre la conciliació familiar i laboral,** especialment per a les famílies amb infants amb discapacitat física o persones dependents a càrrec.
- 14** **Garantir que les persones amb discapacitat física poden accedir als mitjans tecnològics per continuar amb la seva formació o teletreballant** i minimitzar així l'impacte que la bretxa digital té sobre aquest col·lectiu.
- 15** **Permetre que les persones amb discapacitat física, que ho necessitin per motius de salut, puguin sortir, des del primer moment, a passejar pel carrer.**
- 16** **Facilitar serveis específics per a persones amb discapacitat física en situació de vulnerabilitat** com, per exemple, serveis de compra a domicili (productes alimentaris, farmacèutics...), sense cap cost afegit.
- 17** **Vetllar perquè les entitats de persones amb discapacitat física comptin amb tots els recursos i la informació necessàries per tal de, si es dona el cas d'un rebrot de la COVID-19, puguin afrontar la situació i seguir prestant amb les màximes garanties els serveis a les persones que atenen.** Això contemplaria: dotació suficient d'EPis, suport econòmic per combatre els sobrecostos produïts per un nou rebrot de la malaltia, informació actualitzada i protocols que incloguin les seves necessitats...

Gran Via de les Corts Catalanes, 562, pral. 2a
08011 Barcelona

Tel.: 93 451 55 50.
ecom@ecom.cat

www.ecom.cat

Persona de contacte:

Inma Gómez: igomez@ecom.cat

facebook.com/ecomdiscapacitat

[@entitatecom](https://twitter.com/entitatecom)